

Hartstocht en jazz

De autobiografie van Eddie Engels

Colofon

ISBN: 978 90 8954 488 9

1e druk 2012

© 2012, Eddie Engels. Bewerking Irene Ypenburg

Exemplaren zijn te bestellen via de boekhandel
of rechtstreeks bij de uitgeverij:

Uitgeverij Elikser

Ossekop 4

8911 LE Leeuwarden

www.elikser.nl

en via www.eddieengels.com

De namen van Eddies geliefden in het boek zijn om
privacyredenen gefingeerd.

Omslagontwerp en foto Irene Ypenburg

Vormgeving binnenwerk: Evelien Veenstra

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op wat voor wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur en de uitgeverij.

This book may not be reproduced by print, photoprint, microfilm or any other means, without written permission from the author and the publisher.

Hartstocht en Jazz

Autobiografie van Eddie Engels

Eddie Engels

Bewerking Irene Ypenburg

Inhoud

Vooraf	11
Het gevoel van een nieuwe liefde	11
 1. Harry en Erna en Eddie	 13
Nee, niets aan de hand. Alleen een spijker in zijn hoofd.	
Verder niets gebeurd.	17
 2. ~~Harry en~~ Erna en Eddie	 19
Eddie en Eddy. Eerst waarschuwen. Dan slaan.	20
 3. Altijd beleefd blijven	 25
Overeind blijven. Altijd overeind blijven.	27
De grote ommekeer in mijn leven	31
Naar Antwerpen ontsnapt	33
Beboploopjes in de marsmuziek	35
 4. Hard werken, niet slapen, veel studeren	 39
Spelen in clubs	43
De versierziekte	45
 5. Man, vader, zoon	 47
Mijn eerste composities	49
Koud en stil	51
 6. Leeuwen houden van jazz	 53
Lee Morgan en The Jazz Messengers	53
Overdag de leeuwen, 's nachts de hekkenwagen	55
 7. Een muzikant moet alles kunnen spelen	 60
Amerikaanse clubs	64
Benny Bailey	67

8. Spelen met de grote jongens en Laura	70
Opnieuw verkreukeld	71
The Diamond Five	72
Laura	73
Mies en scène	77
Kid Dynamite in de Casablanca	77
Kantjes maken	79
 9. Een ballad voor de <i>cats</i>	83
Het Hobby Orkest	83
Willy Schobben	84
 10. Op reis met het Balletorkest	85
Parijs	85
Venetië	87
 11. Naar Polen met Theo Loevendie	88
Jadine en Laura	88
Trouwfeest in Warschau	92
 12. Spelen met de echte jongens	96
Boy Edgar en Benny Bailey	98
Nina Simone	100
 13. Op tournee	102
Oost-Europa	102
Japan	104
 14. Werken met de sterren	109
Music All-In	109
Cleo Laine en Johnny Dankworth	110
Freddie Hubbard	112
Een van de Acht	114
Maynard Ferguson	115

15. Benny Bailey en Boy Edgar	117
Wim Kuijlenburg	117
Het EBU-concert in Oslo	119
 16. Hoe de liefde je de wereld over jaagt	 122
De consul van Colombia	123
Melinda Melinda	124
Mariel	125
 17. Jazz, passie en dood	 128
Rick Kiefer en Greetje Kauffeld	128
Michel Colombier	129
Peter Herbolzheimer, Art Farmer, Frank Rosolino	131
Frank Rosolino	133
 18. Slide Hampton en Jolinda	 136
Slide Hampton	138
Jose Marcello	139
Jolinda	140
Friesland	141
James Last	143
 19. Paradijselijk Friesland	 146
Liebeth List	147
Bette Midler	149
Bubbling Brown Sugar	150
 20. De Ted de Braak Show en Annette	 153
Conservatorium in Den Haag	156
Met Hugh naar Rio	158
Alicia uit Uruguay	160
Terug naar Brazilië	161
André van Duin	162

21. New Beginning	165
Finland en Lapland	165
Bente	166
Op zoek naar een nieuwe liefde	167
Helena in Praag	168
 22. De eenzame dwaze vader	 169
Met Bente in het Vondelpark	170
Terug naar Rio	172
Agnita	174
Henk Meutgeert Bigband	175
De geboorte van Douwe	177
 23. Claudio Roditi	 179
Claudio's tips voor de vakman	182
Alweer Agnita	184
 24. Het einde van mijn grootste droom	 187
Nadira	189
Met Nadira naar Marokko	189
Mila	190
 25. Papaverini Sulfas	 192
Muziek ter ere van mijn auto	194
Alweer Marokko	196
In de leer bij professor Waldinger	197
Roditi en Ignazek in Groningen	198
 26. Als Moslim door het leven	 200
Naar Marokko	201
Mirella	202
Crimineel	204
De cd met Benny Bailey	208
Faddy Eddie	209

27. Eenzaamheid maakt kwetsbaar	212
Turnaround	212
Werken met amateurmusici	215
Jolinda	215
 28. Mijn eerste zware depressie	 217
Op zoek op zoek	219
Verder met Halina	221
 29. I Remember Benny	 224
De New York Jazz Bar	226
Met Halina in een nieuw huis	227
 30. Gevangen	 229
 31. Over mondstukken en trompetten	 233
De mondstukkengeschiedenis	233
Mijn trompetten	238
 32. Jazz van Heerenveen tot Wommelgem	 242
Terug naar dokter Ferwerda	242
Met Edmond Harnie in het Jazzfornuis in Wommelgem	244
Slide Hampton	245
Jannie Brandsma	246
 33. Internet voor de liefde en voor de muziek	 248
Ilena en Juliya	249
Night in Tunesia met Piet Noordijk	251
Yanka en Lyudmila	252
 34. Nog altijd verliefd	 259

Vooraf

Het gevoel van een nieuwe liefde

Vandaag, zondag 1 augustus 2010, begin ik mijn levensverhaal op te schrijven. Wat jammer toch dat ik me niet alles vanaf mijn geboorte kan herinneren. Wel staat het mij nog vers in het geheugen dat ik als baby de bril van mijn oma pakte, toen zij haar hoofd in de wieg stak om mij te bekijken. Dat was nog voor de oorlog in Leipzig en het was de moeder van mijn moeder. Die eerste reis naar Duitsland was het begin van een leven lang reizen.

Het lijkt mij heerlijk om de lange reis van mijn leven in een boek te kunnen vastleggen. Ik denk aan alle goede en leuke dingen uit mijn jeugd en aan mijn keuze om trompet en piano te studeren. Dat laatste heeft uiteindelijk alles in mijn leven bepaald. Daardoorheen liep mijn meedogenloze vrouwenversierhobby, die mijn muziekleven vaak danig in de weg heeft gezeten.

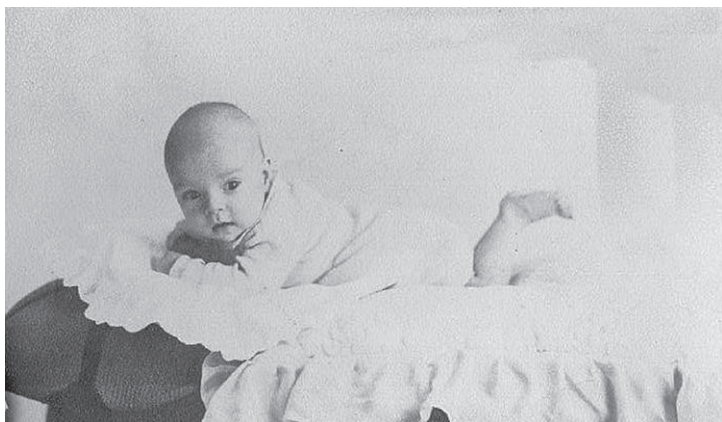
Ik vond mijn leven altijd zo vreemd verlopen, zo rusteloos. Nu pas begrijp ik dat het constant vrouwen versieren een totale vergissing was en mijn leven als musicus erg verstoord heeft. Dat gedrag afleren zie ik nu als een genezingsproces waar ik al een jaar of vijftig mee bezig ben. Maar heb ik het wel afgeleerd? Dankzij internet is het zo makkelijk geworden om met mooie vrouwen over de hele wereld in contact te komen. En nu ben ik dáár weer door gefascineerd.

Toch is er wel iets veranderd. Alleen in mijn eigen huis voel ik me tegenwoordig gelukkig, ik moet er zelfs bijna niet aan denken om het met een vrouw te moeten delen.

Eddie, wees verstandig! Ben je op zoek naar het gevoel van een nieuwe liefde, zoek dan geen vriendin. Koop een trompet.

1. Harry en Erna en Eddie

Ik ben het kind van Harry en Erna. Zevenentwintig waren ze allebei, toen ik op 1 oktober 1936 in Amsterdam geboren werd. Mijn vader kwam uit een groot gezin, met drie zoons en een dochter. De broers heb ik voor het laatst gezien toen ik een jaar of vijf was. Zijn zuster Lies trouwde met Kees Mens, en met hun twee kinderen Jan en Hannie heb ik nog altijd contact.

Eddie, 1 maand oud, kijkt al uit naar zijn eerste trompetlessen

Als jongen van zestien reisde mijn vader al de hele wereld rond als steward op de grote vaart. Toen ik een kind was had hij in het centrum van de stad inmiddels een reputatie opgebouwd als bekwame barkeeper in bekende cafés en als chef de rang in restaurants. Zijn zelf uitgevonden cocktail, de ‘limelight’, haalde de krant.

Trouwfoto Erna en Harry Engels

Mijn moeder had een mooie jeugd, net als mijn vader in een groot gezin. Als jong meisje in Leipzig ontwikkelde mijn moeder zich tot een uitmuntende bontstikster bij een Joodse bonthandel. Toen haar baas voor de nazi's naar Nederland

vluchtte, wilde hij haar niet missen en zij ging graag mee naar Nederland, van waaruit hij kort daarna doorreisde naar Amerika. Van haar broers en zusters heb ik alleen Hans ontmoet, hun kinderen heb ik jammer genoeg nooit gezien. Alleen met haar inmiddels overleden nicht Renate en diens zoon Christoph heb ik altijd goed contact gehouden.

Als ik nu terugkijk vind ik de eerste tien jaar van mijn leven heel normaal, ik was een kind met een vader en moeder. Op de foto's uit mijn jeugd zie je een gelukkige familie met een mooie baby. In die tijd waren mijn ouders nog bij elkaar, maar mijn vader zag ik bijna nooit. Hij sliep tot in de middag terwijl ik op school zat, en als ik naar huis kwam moest hij al weer weg omdat de restaurants en cafés om vijf uur begonnen. Daardoor heb ik nooit echt contact met hem gehad.

Bij het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog, in januari 1940, verhuisden we van de Kromme Mijdrechtstraat, waar ik geboren ben, naar een benedenhuis in de Legmeerstraat. Ik was pas drie, te klein om te begrijpen wat de Duitse bezetting betekende. Toch maakten sommige voorvallen op mij als klein kind diepe indruk. Duitse militairen haalden alle machines en gereedschappen weg uit de garage tegenover ons huis. Ik zag het gebeuren en kon mijn ogen niet afhouden van het gezicht van de eigenaar. De uitdrukking op zijn gezicht zal ik nooit vergeten. Wij vonden het de normaalste zaak van de wereld om op de achterkant van een Duitse vrachtwagen te springen en een stukje mee te rijden als er bij ons voor de deur een wegreed. Meestal stopten de chauffeurs meteen om een potje streng tegen ons te zijn. Wij spraken geen woord Duits, en dan trad mijn moeder vaak op als reddende engel, zij was haar moedertaal gelukkig nog niet verleerd en ze wist de chauffeurs altijd te kalmeren.

Eddie 5 jaar

Toen de oorlog ten einde liep stonden wij op het dak te kijken hoe de eerste Amerikanen en Canadezen over Amsterdam vlogen om de laatste Duitse vliegtuigen te verjagen. Vreselijk spannend vond ik dat. Iets later werden bij mij in de buurt vrouwen opgepakt die een relatie hadden gehad met een Duitse soldaat. Hun hoofd werd kaalgeschoren en geverfd, daarna werden zij op het elektriciteitshuisje bij mij op het Legmeerpleintje gezet en tentoongesteld aan de mensen uit de buurt. Ik begreep niet wat er aan de hand was, maar ik vond het zo zielig voor die vrouwen die daar huilend en triest stonden en door de omstanders werden vernederd. As ik er nu op terugkijk en erover nadenk vind ik het nog

altijd vreselijk gemeen om een vrouw zo te straffen omdat zij, misschien door verliefdheid of honger gedreven, contact had gezocht met een Duitse soldaat.

Als kind van vijf zat ik in de klas met een jongetje dat Carl Schulze heette. Geen idee hadden we toen nog van het feit dat wij later allebei musicus zouden worden en bij de radio en televisie zouden werken. Carl en zijn zusje hadden samen een orkestje, ze speelden als kleuter allebei al xylofoon. Toen we een jaar of twintig waren begon Carl met vibrafoon spelen en ging zich toeleggen op arrangeren. Na de kleuterschool ging ik naar de Pro Rege School in de buurt van het Hoofddorpplein, vlak bij huis. Toen ik twaalf was werd ik voor het eerst in mijn leven verliefd, op Yvonne, een Indisch meisje. Het was uiteraard een kinderliefde en we hebben elkaar zelfs nooit een zoen gegeven. Wel jammer, het was het mooiste meisje van de school.

Nee, niets aan de hand. Alleen een spijker in zijn hoofd. Verder niets gebeurd.

Aan het Legmeerplein naast ons huis was een ideaal parcours voor het speedwayen met de fiets. Ik was daar een kampioen in. Putten en speedwayen waren mijn grootste hobby's, maar het ging ten koste van mijn schoenen, die ieder ogenblik weer stukgingen. De truc van het snelle racen zat hem namelijk in de bochten: daar moest je met je voeten over de grond slepen om je fiets zo vakkundig mogelijk door de bocht te krijgen. Elke dag had ik hier problemen over met mijn moeder, wat wel begrijpelijk was; de zolen van mijn schoenen vlogen er elke week in een of andere bocht weer af.

Putten deden we bij ons voor de deur. Het was een soort voetballen, maar dan met een tennisbal, en de goal was de put aan de rand van het trottoir. Als je het metaal van de put

van de tegenpartij raakte had je een goal. Ook dit was waanzinnig slecht voor de schoenen. Zo slecht dat ik het stiekem moest doen, wat erg moeilijk was, pal voor onze eigen voordeur.

Dit zijn erg leuke herinneringen. Net als met de buurjongens oorlogje spelen met zelfgemaakte papieren kleine tanks met witte bonen als soldaten. Later schoten we zelfs op elkaar met een luchtdrukpistool met spijkers in plaats van de kleine kogeltjes die er eigenlijk bij hoorden. Dit was veel te gevaarlijk en om geen onschuldige voorbijgangers te raken deden we dat dan ook alleen binnen in een groot kantoor op de Prins Hendrikkade, waar de moeder van een vriendje de sleutels van had. Gelukkig is er nooit iets ernstigs gebeurd. Meer dan een beetje bloed is er nooit gevloeid, al bleef er weleens een spijker in iemands hoofd zitten.

Een klein ploegje jongens, Thea, het enige meisje en ik vonden het een reuzegrap om boven aan de trap in een stenen portiek in de straat keiharde boeren te laten, om de mensen die nietsvermoedend langsliepen aan het schrikken te maken. Ik weet nog goed hoe je een boer moet prepareren. Die hobby duurde niet lang, misschien wel omdat Thea de absolute kampioen was en zij het veel harder kon dan de jongens.

2. ~~Harry en~~ Erna en Eddie

Toen ik een jaar of tien was ging mijn vader weg bij mijn moeder en mij. Een van de laatste dingen die hij tegen mij zei op de dag dat hij wegging was: 'Ja, jongen, je moeder en ik passen niet meer bij elkaar.' Die dag was zo enorm triest, nooit kan ik dat gevoel vergeten. Het kwam later in mijn leven telkens opnieuw terug, iedere keer als ik zelf weer afscheid nam van een vrouw van wie ik was gaan houden. Het lijkt erop dat het gemis van een lieve moeder mij steeds opnieuw deed zoeken naar de perfecte vrouw. Ik was op zoek naar echte liefde. Vanaf het moment dat hij weg was veranderde er veel. Mijn moeder vond het niet leuk om alleen met mij te zijn. Nu besef ik maar al te goed hoe moeilijk het was voor mijn moeder dat haar man een andere vrouw boven haar verkoos. Ze moest weer gaan werken en vond werk bij een bonthandelaar in de P.C. Hooftstraat. Vanaf het moment dat mijn vader weg was kwam ze echter aan niets anders meer toe dan aan werken en haar kind alleen opvoeden. Ze voelde zich erg ongelukkig en we maakten vaak ruzie. Mijn moeder kon het leven zonder man niet goed aan en miste hem waarschijnlijk ook. Ik miste thuis het gezellige gezinsleven dat ik bij mijn vriendjes zag. Als kind begreep ik al dat het niet anders kon, maar ik vond het heel jammer.

Ik moest vreselijk mijn best doen om altijd een braaf kindje te zijn en werd altijd door mijn moeder in de gaten gehouden. Ze werkte de hele dag en als ze vermoeid thuiskwam stond ze er alleen voor om voor mij te zorgen, en dan wilde ze graag een stil, correct kindje zien. En dat was ik soms. Soms niet. Op een dag had ik twee konijnen op de markt gekocht die ik mee naar huis nam en stiekem in de tuinschuur ver-

borg. Natuurlijk kwam mijn moeder erachter en ik moest ze onmiddellijk weg doen. In plaats daarvan mocht ik duiven houden. Eerst hadden ze een klein hok, maar later heeft mijn oom Kees in de tuin een prachtige volière voor ze gemaakt, en ook nog een vijver met vissen.

Met hulp van vrienden en advertenties in de krant heeft ze nog vaak haar best gedaan een andere man te vinden, maar een kopie van mijn vader vond ze niet, terwijl dat het enige was wat zij wilde. Mijn vader was een charmante man waar iedere vrouw naar keek. Dat heeft nadelen als het je partner is, maar toch had ze geen zin in een harkachtige nieuwe man, ze zocht iemand die een beetje op hem leek. En die zijn er maar weinig.

Korte tijd had ze een relatie met haar baas van de bontzaak, die ik best een leuke vent vond. Maar de man was getrouwd en niet van plan zijn vrouw in de steek te laten. Ik vond dat jammer, hij had een prachtige auto met een open dak. Dat maakte in die tijd grote indruk op iedereen in de buurt en op mijn moeder en mijzelf. Tot haar pensioen is mijn moeder bij die baas in dezelfde bontwinkel in de P.C. Hooftstraat blijven werken, maar toch hadden we niet genoeg geld voor de huur en het eten. Ik ging als jongen van een jaar of veertien vaak naar mijn vader om wat geld te vragen voor mijn moeder en mij. Hij woonde met zijn nieuwe vlam op de Overtoom en vond het niet prettig dat ik dat kwam doen. Hij had weleens kritiek op mijn moeder, maar ik vermoed dat die kritiek ook van zijn nieuwe vrouw afkomstig was. Ik heb nog een brief van hem waarin hij schrijft dat hij zelf ook met geldproblemen zat en niets meer geven kon.

Eddie en Eddy. Eerst waarschuwen. Dan slaan.

Na de basisschool ging ik naar de Grafische School in